

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

**Základní škola sgt. J.C.Kluttze, Kovářská, nám. J. Švermy 445,
okres Chomutov**

Adresa

Základní škola sgt. J.C.Kluttze Kovářská, nám. Jana Švermy 445, 431 68 Kovářská

Identifikátor školy: 600 077 501

Zřizovatel: Obecní úřad Kovářská, náměstí J. Švermy 64, 431 86 Kovářská

Školský úřad Chomutov, Vršovců 254, 430 01 Chomutov

Termín konání inspekce: 17. a 19. dubna 2000

Čj.	061 112/2000-2005
Signatura	oflct103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola sgt. J.C.Kluttze Kovářská je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Její součástí je družina s dvěma odděleními a školní jídelna. Zařazovací listina byla vydána dne 15. 9. 1998 s č. j. PgO 442/98. V době inspekce měla škola 9 tříd se 195 žáky. Rozdíl ve stavu žactva se zahajovacím výkazem, kdy škola uváděla 201 žáka, je tedy zanedbatelný. Školní obvod zahrnuje obce Kovářská a Měděnec, do školy dojíždějí i žáci z Vejprt, z Hájů a z Českých Hamrů. Na škole pracuje 13 pedagogických pracovníků (11 učitelů, z toho 7 učitelů je plně odborně a pedagogicky způsobilých, a 2 vychovatelky ŠD, každá vyučující 4 hodiny estetické předměty).

Škola je dostatečně prostorná, má 15 učeben, z toho 7 odborných pracoven, školní družina vyvíjí činnost ve vedlejší budově, která ke škole náleží stejně jako školní hřiště a pozemek.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

ČŠI uskutečnila na 1. stupni hospitační návštěvy při výuce *matematiky* a v *českém jazyce*.

Kontrolou plánů a příprav na vyučování bylo zjištěno, že učební osnovy obou předmětů jsou plněny a příprava na vyučování byla pečlivá. Učitelky si připravily potřebné názorné pomůcky, zaměstnávací materiály, zápisy a úkoly na tabuli i vhodně strukturované hodiny.

Materiálně je škola vybavena velmi dobře, vyučující mohou používat profesionálně vyrobené pomůcky, vyrábějí si i pomůcky vlastní, mohou žádat o dovybavení kabinetů.

Při práci ve třídách 1. stupně byla sledována činnost 3 učitelek bez odborné a pedagogické způsobilosti, zbývající dvě učitelky byly plně odborně i pedagogicky způsobilé. Odborná a pedagogická nezpůsobilost se při samotné výuce výrazněji negativně neprojevila. Bylo to i proto, že učitelky mají již mnohaletou praxi ve školní práci.

Prostorné, světlé a vkusně vyzdobené třídy s přiměřenou teplotou, vybavené vhodným školním nábytkem, vytvářely dobré hygienické podmínky pro práci žáků i pedagogů. Nižší počet žáků ve třídách, vhodně strukturované hodiny, zařazování relaxačních chviliek zabraňovalo přílišné únavě žáků. Také rozvrh hodin je vhodně sestaven.

Český jazyk

Průběh všech hodin byl stejný ve frontálních metodách práce, které učitelky vhodně i díky nízkému počtu žáků ve třídách využívaly. Používaly hravých prvků při sestavených úlohách na tabuli, vedly žáky k řešení problémů a účinné práci s chybou (odůvodňování jevů), důsledně připravovaly žáky na následující samostatné práce vysvětlováním postupů. Výklad navazoval na zopakované učivo, vyučující využívají nevšedních mnemotechnických pomůcek pro upevnování nové látky. Výklad probíhal metodicky správně (např. vyvozování psací podoby písmene E, určování podmětu a přísudku aj.)

Ve třídách vládla příjemná pracovní atmosféra, žáci se chovali nebojácně, komunikovali s učitelkami a ty je ke komunikaci povzbuzovaly i v motivacích i v oddechových chvílkách (žáci líčili své víkendové zážitky, či vyprávěli o blížících se velikonočních svátcích apod.). V průběhu hodin nemusely učitelky řešit kázeňské problémy. Pokud se vyskytovalo nespolutracující chování žáků, vyplývalo z únavy v průběhu čtvrté vyučovací hodiny. V souvislosti s blížícími se jarními svátky rozšiřovaly učitelky slovní zásobu žáků o nové pojmy. Motivace (v nižších ročnících vnitřní, ve vyšších převážně vnější) postupovala celými hodinami. Učitelky v průběhu hodin žáky klasifikovaly. Hodnocení má převážně oficiální, sumativní a normativní charakter. Rezervy jsou v pěstování sebehodnocení žáků, kteří tuto schopnost ještě nemají.

Výuku českého jazyka na 1. stupni hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Matematika

Hodiny matematiky byly promyšleně koncipovány a měly velkou efektivitu. Žáci v průběhu vyučovací jednotky řešili 40 - 70 matematických operací. Efektivita práce se vytrácela vždy, když byly do hodiny zařazeny různé typy vyřazovacích soutěží (O nejlepšího počtáře apod.). Jiné soutěže (kdy žáci řešili problém a teprve pak vstupovali do hry) měly nejen zábavný charakter, ale nutily žáky k setrvalé práci a sebekontrolě. Učitelky volily i různé typy úkolů a nutily tak žáky k flexibilitě myšlenkových operací. Žáci měli příležitost vybírat si příklady podle svého uvážení (diferenciace úkolů) a setrvalá kontrola správnosti řešení učitelkou i spolužáky podporovala upevňování metodicky správných kroků a postupů. Rezervy jsou ve zlepšování úpravy písemných projevů, ve sjednocení požadavků prostřednictvím metodických orgánů (jednotný záznam datování, úprava stránky, způsob oprav chyb při sebekontrolě apod.). Pozitivní bylo, že žáci pracovali s chutí, na práci se těšili a zadání některých úloh (např. typy příkladů zábavné matematiky) chápali jako odměnu. Byli vhodně motivováni a průběžně povzbuzováni (*Nevzdávej to! Vidíte, že jste to dokázali!*). Vyučující i žáci používali správné odborné názvosloví (např. v oboru zlomků a desetinných čísel).

ČŠI hodnotí výuku matematiky na 1. stupni jako velmi dobrou.

Na 2. stupni proběhly hospitace v českém jazyce, německém jazyce, dějepise (vždy po dvou hodinách vzhledem k tomu, že předměty vyučovali stejní učitelé).

Osnovy všech sledovaných předmětů byly plněny, vyučujícím pomáhají kvalitně zpracované časové a tématické plány. Plánování v německém jazyce respektuje požadavky jednotlivých etap jazykového vzdělávání. Jisté problémy ukazuje jen plánování učiva dějepisu v 9. ročníku, kdy je poslední kapitole věnováno přibližně 6 hodin a to v měsíci červnu a při dvouhodinové dotaci nezbyvá čas na souhrnné opakování učiva. Příprava na vyučování byla za strany vyučujících svědomitá. Český jazyk vyučuje plně odborně i pedagogicky způsobilá vyučující, ostatní předměty vyučují učitelé jen pedagogicky způsobilí.

V průběhu sledovaných hodin používali učitelé učebnice s platnou schvalovací doložkou, měli k dispozici doplňkové materiály, využívali žákovskou knihovnu, při jazykovém vyučování byla běžně a účelně používána didaktická technika a pomocný materiál, při dějepisných hodinách měl vyučující dostatek map, obrazového materiálu, při rodinné výchově nejvhodnější možné pomůcky (pro výuku stolování).

Psychohygienické podmínky pracovního prostředí jsou, stejně jako na 1. stupni velmi dobré.

Český jazyk

Hodiny byly vedeny pouze frontálním způsobem, klasické metody (práce s učebnicí, doplňovací cvičení, samostatné práce do sešitů) byly zpestřeny zábavnými prvky (např. křížovkou), mimo úvodní motivace se průběžná motivace objevovala zřídka. Žáci byli hodnoceni převážně jen známkou (kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že známek je dostatečné množství, ve větší míře však z mluvnického učiva), během zkoušení jednotlivého žáka nebyla třída zaměstnána, objevily se tak i neefektivní chvílky. Komunikace probíhala především od učitele směrem k žákovi, opačným směrem málokdy. Žáci plnili své úkoly přesně. Ve třídě vládla klidná atmosféra.

ČŠI hodnotí výuku českého jazyka ve sledovaných hodinách jako dobrou.

Německý jazyk

Hodiny se od sebe lišily podle složení tříd. To se projevilo i v množství české komunikace. Ve vyšších třídách byla míra používání němčiny větší, hodiny byly vedeny v konverzačním duchu, žáci měli možnost využít získané vědomosti, komunikovat v cizím jazyce s vyučující

i mezi sebou. Škola umožňuje žákům návštěvy v partnerské německé škole, spolupřádá společné akce a žáci tak mohou konfrontovat své vědomosti v praxi, což se ukazuje jako velmi silná vnitřní motivace. Interakce v hodinách byla bezproblémová.

ČŠI hodnotí výuku německého jazyka jako velmi dobrou.

Dějepis

Hodiny měly běžnou stavbu: opakování, výklad, zápis poznámek (i v 6. ročníku) vesměs diktovaných). Žáci pracovali s učebnicí, učitel je nutil přemýšlet kladením problémových otázek, pravidelně žáky hodnotil (to se projevilo i v žákovských knížkách, kde mají žáci dostatečné množství zaznamenaných známek). Při komunikaci převažoval směr učitel - žák. Při výuce nebylo nutné řešit nenadálé situace ani nespolupracující a rušivé chování.

ČŠI hodnotí jednu vyučovací hodinu jako dobrou, druhou jako velmi dobrou.

ČŠI hodnotí výuku ve sledovaných předmětech na prvním i druhém stupni celkově jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola plní vzdělávací program Základní škola (č. j. 16847/96-2). Ředitel školy vydal učitelům pokyn, aby rozpracovali závazné osnovy do časových a tematických plánů. Roční plán práce vychází z dlouhodobé koncepce školy. Ta klade důraz na vytvoření funkčního školního zařízení v této příhraniční oblasti odloučené od průmyslového podhůří. K tomu má posloužit rozvíjení a modernizování materiálně technického zázemí pro práci žáků a pedagogů, posilování výchovných složek a estetického citění žáků. Ve vzdělávání chce škola dosáhnout výsledků srovnatelných se školami v příhodněji položených oblastech okresu. Roční plán práce je konkretizován v plánech měsíčních. Obsah plánu a jeho zásady byly projednány a schváleny na pedagogické radě 31. 8. 1999.

Organizování

Vzhledem k velikosti školy nemá ředitel ustanoveného zástupce. Zástupcem s podpisovým právem v případě své nepřítomnosti určil ekonomickou pracovníci, pro zastupování v pedagogické a řídicí oblasti výchovnou poradkyni. Na počátku roku přidělil vyučujícím úkoly organizačního charakteru (správcovství kabinetů a odborných pracoven), ustanovil výchovného poradce a protidrogového preventistu. Pracovníci školy mají písemně stanoveny pracovní náplně. Veškeré důvěrné informace o žácích a pracovnících školy jsou zajištěny před zneužitím. Na škole jsou v současné době dva integrovaní žáci, oba na 1. stupni, ale počet žáků, kteří vyžadují vzhledem k diagnostikovaným SPU individuální přístup je vyšší, a vyučující mají pro tento přístup dostatek prostoru. Vzhledem k dojíždějícím žákům byl upraven začátek vyučování na 7.55. Chování žáků a povinnosti pracovníků školy určuje dobře a adresně zpracovaný vnitřní řád školy.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k velikosti školy a pedagogického sboru je ředitel školy se svými spolupracovníky v každodenním kontaktu a to mu usnadňuje pohotové vedení a organizování života školy. Má zájem, aby si pracovníci školy doplňovali své pedagogické a odborné vzdělání dálkovým studiem, což je vzhledem k poloze obce a nabídce pedagogických fakult velmi složité. Proto

umožňuje účast svých pracovníků na seminářích, kurzech a přednáškách (logopedická péče, práce v keramické dílně, jazykové kurzy apod.) a z rozpočtu školy hradí cestovní náklady i případné kursové.

Vynikající úroveň Vnitřního platového předpisu, vycházejícího z Nařízení vlády ČR č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů, obsahuje i kritéria pro přiznávání osobního příplatku podle §7 uvedeného nařízení. Kritéria platí pro pedagogické pracovníky i správní zaměstnance a jsou veřejně přístupná. Pracovníci se seznámili s obecnými zásadami i jejich konkretizovanými body, které se dotýkají jak činností v průběhu výchovně vzdělávacího procesu, tak většího rozsahu práce v mimoškolní činnosti.

Kontrolní mechanismy

Součástí Hlediska k hodnocení výchovně vzdělávacího procesu je i kapitola Cíle hospitační činnosti. V ní jsou v 34 bodech konkretizovány problémy, které ředitel školy sleduje při hospitačních návštěvách. Kontroly jsou rozvrženy do měsíčních plánů a v nich jsou propojeny jak kontroly pedagogické práce, tak mimoškolních aktivit žáků a pedagogů (soutěže, kroužky a pod.), provozu školy i efektivity vynakládání finančních prostředků. Z kontrol jsou vedeny zápisy, zjištění jsou analyzována a probírána osobně s kontrolovaným pracovníkem, nebo jsou zobecněna a projednávána na provozních poradách. Výroční zpráva obsahuje všechny potřebné náležitosti, které určuje §17e zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Je zpracována přehledně, pozitivní je, že obsahuje sebehodnotící části, které slouží jako východisko k plánování dalšího školního roku.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu řízení jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Efektivita využívání finančních prostředků

Z výroční zprávy o hospodaření školy za rok 1999 vyplývá, že škola nakládá se svěřenými finančními prostředky odpovědně. Ředitel právního subjektu hospodařil s 4 820 tisíci korunami, z toho 900 000,- Kč od zřizovatele a 3 858 000,- Kč od státu. Pozitivním jevem je, že modernizace učebnic (kompletování jejich řad) a pomůcek probíhalo nejen ze státních prostředků (za 73 tisíce korun), ale zřizovatel umožnil další nákup za 14 000,- Kč. Geografická poloha obce a školy způsobuje, že topná sezóna je dlouhá a náklady na energie jsou vysoké. Lokální vytápění pevnými palivy vedlo ještě loni k povinnosti platit poplatky za znečištění ovzduší. Od prosince loňského roku je na škole zavedeno topení olejové. Pro letošní rok nezná (ke dni inspekční návštěvy) ředitel školy finanční prostředky poskytované státem, od zřizovatele má škola snížený rozpočet na částku 408 tisíc korun (bez částky na topení).

Nakládání s finančními prostředky je ze strany vedení školy promyšlené a šetrné a ČŠI je hodnotí jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů
- koncepce školy
- Plán práce na školní rok 1999/2000
- plán kontrolní činnosti
- Výroční zpráva za školní rok 1998/99 a Zpráva o hospodaření za rok 1999
- tematické plány hospitovaných předmětů a zápisy z jednání metodických orgánů
- žákovská dokumentace (žákovské knížky, notýsky, sešity)

ZÁVĚR

Základní škola sgr. J.C. Kluttze, nám. Svobody, Kovářská plnila v době inspekční činnosti ve sledovaných předmětech své výchovně vzdělávací úkoly velmi dobře. V rámci kontroly řídicí činnosti sledovala inspekce plnění vzdělávacích plánů a osnov, roční plán školy, organizování výchovně vzdělávacích činností, vedení povinné dokumentace, vedení a motivování spolupracovníků školy i funkčnost kontrolního systému. Ve všech případech hodnotila ČŠI řídicí činnost ředitele školy také jako velmi dobrou. Nakládání s finančními prostředky školy je promyšlené a šetrné.

V rámci orientační inspekce hodnotí ČŠI školu jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Bečvář	v. r.
Členové týmu	Mgr. Hana Podešvová	v. r.

V Chomutově dne 21. dubna 2000

Přílohy: 1

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. dubna 2000

Razítko

Mgr. Vojtěch Rudolf, v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	15. května 2000	061 122/2000-2005
Zřizovatel	15. května 2000	061 123/2000-2005
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Nebyly zaslány